

Klasik Mantık - 4

1. 1. Öncül : Bütün mevsimler güzeldir.
2. Öncül : İlkbahar bir mevsimdir.
Sonuç : O hâlde ilkbahar da güzeldir.

Verilen kıyasın yapısıyla ilgili aşağıdaki belirlemelerden hangisi yanlıştır?

- A) Büyük önerme 1. öncüdür.
B) Küçük önerme 2. öncüdür.
C) "mevsimler" orta terimdir.
D) "İlkbahar" küçük terimdir.
E) "bir" büyük terimdir.

2. Bütün kuşlar uçar.
Serçe kuştur.
O hâlde serçe uçmaz.

Verilen çıkarımda aşağıdaki hangi kıyas kuralına uyulmamıştır?

- A) Sonuç önermelerden zayıf olana bağlıdır.
B) Sonuçta orta terim bulunmaz.
C) İki olumsuz önermeden sonuç çıkmaz.
D) İki tikel önermeden sonuç çıkmaz.
E) İki olumlu önermeden olumsuz sonuç çıkmaz.

3. **Aşağıdakilerden hangisi kıyas kurallarından biri değildir?**

- A) Sonuçta bulunan terimlerin kaplamı öncüllerdeki terimlerin kaplamından daha fazla olmalıdır.
B) Tüm kıyaslarda küçük, büyük ve orta terim kesinlikle bulunmalıdır.
C) Orta terim sonuçta yer almaz.
D) İki tikel önermeden bir sonuç çıkmaz.
E) İki olumsuz önermeden bir sonuç çıkmaz.

4. Bütün elektrikle çalışanlar makinedir.
Buzdolabı elektrikle çalışır.
O hâlde buzdolabı elektrikle çalışan makinedir.

Verilen kıyasta aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmamıştır?

- A) İki tikel önermeden bir sonuç çıkmaz.
B) Sonuç zayıf olan öncüle göre şekillenmelidir.
C) İki olumlu önermeden olumsuz bir sonuç çıkmaz.
D) İki olumsuz önermeden sonuç çıkmaz.
E) Orta terim sonuçta yer almaz.

5. Bütün insanlar düşünendir. (1. Öncül)
Bütün düşünener canlıdır. (2. Öncül)
O hâlde - - - - ? (Sonuç)

Bu kıyasın geçerli olması için sonuç önermesi aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Bazı canlılar insandır.
B) Bütün insanlar canlıdır.
C) Hiçbir düşünen insan değildir.
D) Bazı insanlar canlı değildir.
E) Bütün düşünener insandır.

6. Hiçbir mühendis doktor değildir.
Bazı matematikçiler mühendistir.
O hâlde hiçbir matematikçi doktor değildir.

Bu akıl yürütmede aşağıdaki kıyas kurallarından hangisine uyulmamıştır?

- A) Orta terim sonuç önermesinde yer almaz.
B) Öncüllerden biri tikel ise sonuç tikel olur.
C) Orta terim her iki öncülde de tikel olarak alınmaz.
D) Öncüllerden biri olumsuzsa sonuç olumsuz olur.
E) Öncüller olumluysa sonuç olumsuz olmaz.

Klasik Mantık - 4

7. Her tilki kurnazdır. (1. Öncül)
İnsan kurnazdır. (2. Öncül)
O hâlde insan tilkidir. (Sonuç)

Bu kıyasta “büyük, orta ve küçük” terim sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) tilki – kurnazdır – insan
B) kurnazdır – insan – tilki
C) tilki – insan – kurnazdır
D) kurnazdır – tilki – insan
E) insan – kurnazdır – tilki

8. Aşağıdaki kıyas örneklerinden hangisinde bir olasılık söz konusudur?

- A) Bütün ağaçlar fotosentez yapar, çam ağaçtır: O hâlde çam fotosentez yapar.
B) Ankara’daki kargalar siyahtır, İstanbul’daki kargalar siyahtır: O hâlde Edirne’deki kargalar da siyah olabilir.
C) Bütün gezegenler kendi ekseni etrafında döner, Dünya gezegendir: O hâlde Dünya kendi ekseni etrafında döner.
D) Her canlı ölümlüdür, kedi canlıdır : O hâlde kedi ölümlüdür.
E) Tüm bitkiler su ister, yosun bitkidir: O hâlde yosun su ister.

9. “Besleniyorum o hâlde canlıyım.”

Verilen kıyas aşağıdakilerden hangisine bir örnek oluşturur?

- A) Ayrık öncüllü kıyas
B) Zincirleme kıyas
C) Sorit
D) Entimem
E) Koşullu kıyas

10. Bütün A’lar B’dir.
Bütün B’ler C’dir.
Bütün C’ler D’dir.
Bütün D’ler E’dir.
O hâlde bütün A’lar E’dir.

Bu kıyas türü aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Karma kıyas
B) Seçenekli kıyas
C) Sorit
D) Entimem
E) İkilem

11. Aşağıdakilerden hangisi bileşik kıyasa bir örnek oluşturur?

- A) Fotosentez yapıyorum o hâlde bitkiyim.
B) Bütün doktorlar hastayı tedavi eder.
Salih doktordur.
O hâlde Salih hasta tedavi eder.
C) Tüm kuşlar uçar.
Tüm uçanlar kanatlıdır.
Tüm kanatlılar yuva yapar.
Tüm yuva yapanların yavruları vardır.
O hâlde tüm kuşların yavruları vardır.
D) Öğrenci çalışkan ise başarılıdır.
Öğrenci çalışkandır.
O hâlde öğrenci başarılıdır.
E) Çalışıyorum o hâlde başaracağım.

12. Yağmur yağıyorsa hava bulutludur.

Yağmur yağıyor.

O hâlde hava bulutludur.

Verilen örnek aşağıdaki kıyas türlerinden hangisine aittir?

- A) Kesin kıyas
B) Zincirleme kıyas
C) Sorit
D) Entimem
E) Koşullu kıyas

